

Cuprins

Prefață/9

Capitolul 1. Datele de fundal ale esteticii filosofice / 19

- 1.1. Constituirea istorică a esteticii /19**
- 1.2. Estetica în contexte polisemice actuale / 37**
- 1.3. Practici filosofice concurente în estetica actuală / 53**
- 1.4. Către un model presupozitional de analize în estetică / 64**

Capitolul 2. Paradigma artei și frumosului în Antichitatea grecească / 73

- 2.1. *Téchnē* spațiul culturii grecești / 73**
 - 2.1.1. *Téchnē* - un concept polisemantic / 73
 - 2.1.2. Fundamente ontologico-religioase ale practicilor și gândirii artistice grecești / 76
 - 2.1.3. între apolinic și dionisiac - practici artistice și reprezentări teoretice / 82
- 2.2. Cuvintele fundamentale ale esteticii grecești / 85**
 - 2.2.1. Precizări metodologice / 85
 - 2.2.2. înțelesuri ale sufletului - incursiuni în universul dihotomiilor conceptuale grecești / 87
 - 2.2.3. Arta - formă de viață și mijloc de cunoaștere. Specificul cunoașterii poetice / 96
- 2.3. Teorii asupra artei în paradigma estetică grecească /101**
 - 2.3.1. Preliminarii conceptuale /101
 - 2.3.2. Teoria mimetică /104
 - 2.3.3. Teoria cathartică /106
 - 2.3.4. Teoria iluzionistă /108
- 2.4. înțelesuri ale Frumosului în estetica grecească / 111**
 - 2.4.1. Preliminarii conceptuale /111
 - 2.4.2. Sensuri etimologice /113
 - 2.4.3. Teorii ale frumosului / 115
 - 2.4.3.1. *Frumosul ca armonie, teoria armonică sau Marea Teorie /117*
 - 2.4.3.2. *Teoria erotică a frumosului. Frumosul inteligibil /120*
 - 2.4.3.3. *Teoria pragmatică. Frumosul ca utilitate și plăcere /126*

2.4.3.4. *Esențialism versus consensualism. Dispute privind natura frumosului*/128

2.4.3.5. *In loc de concluzii* /133

2.5. Plotin și sinteza gândirii estetice grecești / 134

2.5.1. Preliminarii /134

2.5.2. Coordonate ale metafizicii plotiniene /136

2.5.3. Frumosul între sensibil și inteligibil /141

Capitolul 3. Paradigma artei și frumosului în Evul Mediu creștin / 153

3.1. Specificul esteticii medievale. Context interpretativ /153

3.1.1. Precizări metodologice / 153

3.1.2. Fundamente ontologico-religioase ale practicilor și gândirii artistice medievale / 156

3.1.3. Simbolul - dialectica dintre văzut și nevăzut /165

3.2. Teorii ale artei și frumosului în lumea medievală /171

3.2.1. Preliminarii. Caracteristici ale esteticii medievale /171

3.2.2. Estetica luminii /177

3.2.3. Dihotomia frumosului în estetica medievală. Frumosul metafizic *versus* frumosul sensibil /181

3.3. Teorii ale artei și frumosului în lumea bizantină. Războiul icoanelor /184

3.3.1. Cultura europeană răsăriteană - caracteristici generale /184

3.3.2. Războiul icoanelor /191

3.3.3. Frumosul metafizic *versus* frumosul sensibil. Teorii reprezentative /198

3.3.3.1. *Vasile cel Mare* /198

3.3.3.2. *Dionisie Areopagitul* 1200

3.4. Teorii ale artei și frumosului în lumea occidentală / 202

3.4.1. Cultura europeană apuseană - caracteristici generale / 202

3.4.2. Frumosul metafizic *versus* frumosul sensibil. Teorii reprezentative ale artei și frumosului / 207

3.4.2.1. *Aureliu Augustin* /207

3.4.2.2. *Torna d'Aquino* /216

3.5. Condiția artei și artistului în lumea medievală. Reprezentări teoretice / 222

3.5.1. Artele liberale - precizări terminologice și conceptuale / 222

3.5.2. Condiția artelor vizuale în Evul Mediu / 225

3.5.3. Estetica artelor vizuale / 229

3.5.4. Condiția artistului plastic / 235

Capitolul 4. Paradigma artei și frumosului în Renaștere / 243

4.1. Renaștere și Renașteri. Abordări teoretice complementare / 243

4.2. Fundamente ontologico-religioase ale practicilor și gândirii artistice renascentiste / 254

4.2.1. Destrucția *Weltanschauung*-*x|x* medieval: factori externi și interni / 254

4.2.2. Particularități ale *Weltanschauung*-*x|u* renașcentist: Umanismul și Reforma / 269

4.3. Specificul esteticii renascentiste / 281

4.3.1. Estetica filosofilor / 283

4.3.2. Estetica umaniștilor / 291

4.3.3. Estetica artiștilor / 295

4.4. Teorii ale artei și frumosului în lumea Renașterii / 323

4.4.1. Teoria proporțiilor / 333

4.4.2. Teoria perspectivei / 337

4.4.3. Viziunea subiectivistă asupra artei și frumosului / 342

Bibliografie/ 347

Abstract/359

Résumé / 361